

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Trening interpersonalny

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w.....
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	7
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przedmiot obowiązuje na wszystkich specjalnościach
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ <u>specjalnościowy</u> /obowiązkowy/ fakultatywny / praktyczny
Rok / Semestr:	5/10
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne				65				2	6	73	7
Studia niestacjonarne				30				2	6	38	7

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Warsztat	Wykład z dyskusją ukierunkowaną wykład z prezentacją multimedialną case study, <u>metoda sytuacyjna</u> , metoda projektów, dyskusja dydaktyczna. Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama Inne

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Posiada wiedzę z zakresu procesu dynamiki grupowej i tworzenia ról grupowych w oparciu o własne doświadczenia interpersonalne w grupie.	K_W10
P_W02	Posiada poszerzoną wiedzę na temat związku komunikacji z emocjami, motywacją i rozwojem wrażliwości interpersonalnej.	K_W16
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi zastosować posiadane umiejętności komunikacji we własnym uczeniu się i rozmowie z innymi osobami.	K_U15
P_U02	Posiada rozwinięte umiejętności komunikacji, aktywnego słuchania i wyrażania komunikatów typu Ja.	K_U19
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość własnych kompetencji komunikowania się.	K_K05
P_K02	Jest gotowy do współpracy z otoczeniem, zastosowania posiadanych kompetencji komunikowania się podczas uczestnictwa w różnych grupach i organizacjach.	K_K08
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	~~Ćwiczenia/Konwersatorium Warsztat/Projekt/Laboratorium~~ : ~~właściwe wybrać~~	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Wstęp do treningu interpersonalnego, samopoznanie i samoświadomość	P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T2	Dynamika pracy zespołowej, etapy formowania grupy, role grupowe	
T3	Realizacja celów indywidualnych i grupowych, "Ja w grupie" - rozwój kompetencji interpersonalnych	
T4	Prawidłowości dotyczące funkcjonowania małych grup społecznych, dynamika procesu grupowego: wymiar zadaniowy i społeczny, role grupowe, interakcje, cele, normy, status, zaufanie i spójność	
T5	Efektywna komunikacja, uwarunkowania i dynamika, charakterystyka poszczególnych kanałów przekazu.	
T6	Budowanie zespołu: produktywność, synergia, facylitacja społeczna, myślenie grupowe, polaryzacja grupowa, próżniactwo społeczne, rodzaje zadań	
T7	Komunikacja: werbalna i niewerbalna, aktywne słuchanie, asertywność, poprawna komunikacja interpersonalna	
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Warsztat	na podstawie obserwacji oceniana jest 1) aktywność studentów w trakcie wykonywanych ćwiczeń, dyskusji, omówień oraz 2) poprowadzenie przez	umiejętności, kompetencje społeczne

	każdego studenta krótkiego treningu (z udziałem grupy), rozwijającego kompetencję interpersonalną odnoszącą się do treści i zagadnień omawianych w trakcie zajęć.	
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium, pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
	1. zaangażowanie i aktywność w wykonywane w trakcie treningu ćwiczenia	
	2. przygotowanie (według wytycznych prowadzącego) ćwiczenia kształtującego i rozwijającego jedną z kompetencji interpersonalnych i zaprezentowanie jej na forum grupy	
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
bardzo dobry (5.0) – 90,0 -100 % dobry plus (4.5) – 85,0 -89,99 % dobry (4.0) – 75,0 – 84,99 % dostateczny plus (3.5) – 70,0 – 74,99 % dostateczny (3.0) – 60,0 – 69,99 % niedostateczny (2.0) – poniżej 60 %		
VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS		
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	73	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	65	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	102	137
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	175/7	175/7
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu: Rogers, C. R. (1991). Terapia nastawiona na klienta. Grupy spotkaniowe. Wrocław: Thesaurus-Press. Jedliński, K, Golińska, L., Karczewska, M., Łabędź, D., Ossowska, T. i Szczepańska, H. (1997). Trening interpersonalny. Warszawa: WAB. Zaborowski, Z. (1997). Trening interpersonalny. Warszawa: Wyd. Scholar. Egan, G. (2001). Twarzą w twarz: Uczestnictwo w grupowym treningu psychologicznym i rozwój interpersonalny. Poznań: Zys i S-ka. Praszkier, R. i Różycki, A. (1984). Bliskie spotkania. Rzecz o treningu grupowym. Warszawa: Nasza Księgarnia. Rogers, C. R. (1981). Grupy spotkaniowe. W: K. Jankowski (red.), Psychologia w działaniu. Warszawa: Czytelnik (s. 78-155).		

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

McKey, M., Davis, M., Fanning, P. (2001) Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk, GWP.

Nęcki, Z. (2000). Komunikacja międzyludzka. Kraków: ANTYKWA.

Pease, A., B.,(2010). To przecież proste! Towarzyskie umiejętności ułatwiają życie. REBIS, Poznań.

Smółka, P. (2008). Kompetencje społeczne. Metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych. Kraków: Oficyna Wolters Kluwer Polska

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Diagnoza systemu rodzinnego

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	IV/7
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		50						8	58	2,3
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o różnych metodach udzielania pomocy psychologicznej. Zna założenia i praktyczne zastosowanie wybranych nurtów psychoterapii, interwencji kryzysowej, psychoedukacji, poradnictwa i rewalidacji, terapii pedagogicznej. Ma wiedzę o psychiatrycznych metodach leczenia zaburzeń psychicznych. Zna zasady budowania kontaktu i relacji pomagania w różnych kontekstach społecznych i rodzajach działań pomocowych.	K_W12
P_W02	Zna w sposób pogłębiony zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej i ich praktyczne wykorzystanie. Ma wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie. Zna wartość diagnostyczną różnych metod kwestionariuszowych i projekcyjnych. Zna systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych. Zna specyfikę diagnozy w różnych kontekstach społecznych i instytucjonalnych i kulturowych.	K_W15
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę oraz przekazać ją w formie zrozumiałej dla odbiorcy.	K_U12
P_U03	Potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia.	K_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość złożoności czynników determinujących ludzkie zachowanie, uznając rolę aspektów biologicznych, psychologicznych, kulturowych, społecznych i sytuacyjnych.	K_K11
P_K02	Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w zakresie psychologii oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze.	K_K13
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Diagnoza systemu rodzinnego - wiadomości wprowadzające.	P_W01 P_W02

		P_U01 P_U02 P_U03
T2	Czynniki ułatwiające i utrudniające proces diagnostyczny w systemie rodzinnym oraz współwystępujące mechanizmy. Zarys metod diagnostycznych.	P_W01 P_W02
T3	Diagnoza psychologiczna: podsystem małżeński.	P_W01 P_W02
T4	Diagnoza psychologiczna: podsystem dzieci.	P_W01 P_W02
T5	Diagnoza psychologiczna: symptom i nosiciel symptomu.	P_W01 P_W02
T6	Diagnoza psychologiczna zaburzeń i chorób w systemie rodzinnym - wiadomości wprowadzające.	P_W01 P_W02
T7	Lojalność wewnątrzrodzinna, tajemnice rodzinne, zmowa milczenia	P_W01 P_W02
T8	Genogram	P_W01 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		
Zajęcia projektowe		
Seminaium		
Praktyki		
inne		
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
Wykład		

Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju	

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	73	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	65	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	52	87
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	125/5	125/5

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Braun-Gałkowska, M. (2008). Psychologia domowa. Lublin: Wydawnictwo KUL.

De Barbaro B. (2009), Struktura rodziny. W: de Barbaro B. (red.), Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kołbik I. (2009), Wywiad rodzinny z użyciem genogramu. W: de Barbaro B. (red.), Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Paluchowski W. (2007), Diagnostyka psychologiczna. Proces-narzędzia-standardy. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania. (2015). Red. nauk. A. Margasiński. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego

Ryś, M. (2001). Systemy rodzinne. Metody badań struktury rodziny pochodzenia i rodziny własnej. Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pracownia Testów Psychologicznych: Testy do badania rodziny

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Braun-Gałkowska M. (1991), Metody badania systemu rodzinnego. Lublin: Katedra Psychologii Wychowawczej KUL.

Praszkier, R. (1992). Zmieniać nie zmieniając: ekologia problemów rodzinnych. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków

W1. Posiada pogłębioną wiedzę specjalizacyjną dotyczącą zagadnień podejmowanych w obrębie psychologii rodziny. K_W07

UMIEJĘTNOŚCI

U1. Opisuje specyfikę placówek zajmujących się pomocą rodzinie i na podstawie wiedzy na temat funkcjonowania człowieka w normie i patologii potrafi skierować jednostkę do odpowiedniej instytucji. K_W09, K_W11, K_U30

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

K1. Udziela szeroko pojętego wsparcia psychologicznego (działania pomocowe, profilaktyczne, edukacyjne). K_U03 , K_K01 , K_K04

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Dylematy psychologiczne w pracy z rodziną

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	IV/8
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Podstawowa wiedza: Etyka zawodu psychologa, psychologia emocji i motywacji,

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/ konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		65						8	73	2,9
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/ Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o przedmiocie zainteresowania psychologii oraz o relacji psychologii wobec innych nauk społecznych, humanistycznych, przyrodniczych i medycznych, a w szczególności wobec filozofii, antropologii, socjologii, pedagogiki, medycyny i nauk o zdrowiu, zorientowaną na praktyczne zastosowanie	K_W01
P_W02	Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii społecznej. Zna związek psychologii społecznej z innymi naukami społecznymi. Ma wiedzę o zjawiskach związanych ze społecznym działaniem człowieka jako jednostki oraz funkcjonowaniem różnych struktur społecznych. Zna teorie i ma wiedzę o praktycznych zastosowaniach wyników badań psychologii społecznej.	K_W10
P_W03	Posiada uporządkowaną wiedzę dotyczącą etyki, a w szczególności etyki zawodowej psychologa. Zna standardy etyczne wykonywania zawodu psychologa-praktyka oraz psychologa-badacza, określone w regulacjach krajowych i zagranicznych.	K_W17
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi dokonać oceny działań naukowych i praktycznych podejmowanych przez siebie i innych psychologów z punktu widzenia etyki zawodowej. Potrafi zidentyfikować najważniejsze dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu i wskazać źródła określające zasady etyki psychologa.	K_U14
.....		
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotów do podjęcia praktyki psychologicznej zachowując się profesjonalnie, z szacunkiem do klientów ,uwzględniając ich zmieniające się potrzeby ,kierując się dobrem klienta oraz zasadami etyki zawodowej. Jest gotów do działania na rzecz przestrzegania zasad etyki zawodowej.	K_K01
P_K02	jest gotów do krytycznej dyskusji podpartej argumentami merytorycznymi odnosząc się do wypowiedzi innych osób z szacunkiem i uwagą.	K_K06
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Studium przypadku (dylematy):	K_W01
T2	Specyfika relacji z klientem (więź terapeutyczna)	K_W10
T3	Prawo do sekretu – tajemnica, poufność	K_W11

T4	Manipulacja w kontekście wolności osoby ludzkiej oraz granice oddziaływań - psychomanipulacja	K_U07 K_U14 K_K01 K_K06
T5	Diagnozowanie a etykietowanie (stygmatyzowanie) ludzi;	
T6	Odpowiedzialność społeczna (obecność w mediach, nowych mediach).	

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		
Zajęcia projektowe		
Seminaium		
Praktyki		
inne		

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
Wykład		
Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju	

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia	Studia

	stacjonarne	niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	73	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	65	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	27	62
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	100/4	100/4
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu: Brzeziński J., Chyrowicz B., Poznaniak B., W. i Toeplitz-Winiewska M. (red.) (2008), Etyka zawodu psychologa Warszawa: PWN. Jaworowska, A. (2000). Dostęp do testów psychologicznych i kompetencje zawodowe ich użytkowników. W: J. Brzeziński i M. Toeplitz-Winiewska (red.), Etyczne dylematy psychologii(s. 269-278). Poznań: Wyd. Fundacji Humaniora		
Literatura uzupełniająca przedmiotu:		
Inne materiały dydaktyczne: Autorskie prezentacje, studia przypadków		

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Dysfunkcje i patologie w rodzinie

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	IV/8
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z nastęstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, psychopatologia, psychiatria, psychologia emocji i motywacji, diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/ konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		50						8	58	2,3
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/ Konwersatorium Warsztaty/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną case study.</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami	K_W09
P_W02	Zna w sposób pogłębiony zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej. Ma wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie. Zna wartość diagnostyczną różnych metod kwestionariuszowych i projekcyjnych. Zna systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych. Zna specyfikę diagnozy w różnych kontekstach społecznych i instytucjonalnych i kulturowych.	K_W15
P_W03	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu psychologii emocji i motywacji. Zna teorie emocji i motywacji oraz biologiczne, psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania emocji i ekspresji emocjonalnej. Rozumie związek emocji i motywacji z procesami poznawczymi i zachowaniem.	K_W16
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę oraz przekazać ją w formie zrozumiałej dla odbiorcy.	K_U12
P_U03	Potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia.	K_U18
.....		
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość złożoności czynników determinujących ludzkie zachowanie, uznając rolę aspektów biologicznych, psychologicznych, kulturowych, społecznych i sytuacyjnych.	K_K11
P_K02	Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w zakresie psychologii oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze.	K_K13
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

T1	Czynniki i mechanizmy związane z dysfunkcjonalnością rodziny	P_W01 P_K01 P_K02
T2	Psychologiczne i społeczne konsekwencje dysfunkcjonalności i patologii rodziny	P_W02
T3	Wpływ bezrobocia i izolacji społecznej na funkcjonowanie rodziny. Mechanizm wyuczzonej bezradności.	P_W03 P_U01 P_U02 P_U03
T4	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie. Rola stereotypów	P_W02 P_U01 P_U02 P_U03
T5	Uzależnienie i współuzależnienie w rodzinie	P_W02 P_U01 P_U02 P_U03
T6	Eurosieroctwo	P_W02
T7	Instytucje i organizacje działające na rzecz rodziny. Formy wsparcia rodziny.	P_W02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ

Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		
Zajęcia projektowe		
Seminaium		
Praktyki		
inne		

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
Wykład		

Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju	

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	42	62
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	100/4	100/4

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Dysfunkcje rodziny (2011). Red. nauk. Anna Kotlarska-Michalska. Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM,
 Izdebska J. (2000), Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje, Białystok
 Jarosz E. (2001), Dom, który krzywdzi, Kielce
 Kawula S. (2006), Rodzina o skumulowanych czynnikach patogennych [w:] Kawula S., Brągiel J., Janke A.W., (red.),
 Pedagogika rodziny, Toruń
 Łuczak E., Wielowymiarowa dysfunkcjonalność współczesnej rodziny i jej wpływ na proces wychowania, w: W. Muszyński,
 E. Sikora (red.), Małżeństwo i rodzina w ponowoczesności. Szanse – zagrożenia – patologie, Wydawnictwo Adam Mar-
 szałek, Toruń 2008, s. 306–313
 Mellibruda J. (2009). Przeciwdziałanie przemocy domowej, Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Wybrane obszary dysfunkcjonalności rodziny (2010). Red. nauk. M. Dudek. Krasnystaw : POLIANNA

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Elementy prawa dla psychologów

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w.....
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia -Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Przedmiot wspólny dla wszystkich specjalności
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	5/9
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Wiedza z zakresu etyki zawodu psychologa

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		30						1	3	34	1,4
Studia niestacjonarne		20						1	2	23	0,9

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
<u>Konwersatorium</u>	Wykład z dyskusją ukierunkowaną wykład z prezentacją multimedialną <u>case study</u> , metoda sytuacyjna, <u>metoda projektów</u> , <u>dyskusja dydaktyczna</u> . Ćwiczenia rachunkowe <u>Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych</u> - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne: praca z literaturą, kodeks karny</u>

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Posiada wiedzę z zakresu etyki zawodowej psychologa oraz podstawowych regulacji prawnych mających zastosowanie w zawodzie psychologa.	K_W17
P_W02	Zna przepisy prawa oraz wytyczne kodeksy etyki zawodu psychologa w zakresie ochrony własności intelektualnej i przemysłowej.	K_W18
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii, pedagogiki i dziedzin pokrewnych oraz zastosować ją do opisu sytuacji.	K_U05
P_U02	Potrafi rozpoznać sytuacje zawodowe, które mogą powodować dylemat etyczny. Wskazuje rozwiązanie zgodne z zasadami etyki psychologa.	K_U14
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Wykazuje gotowość do podjęcia działalności zawodowej, uwzględniając aspekty moralne i etyczne.	K_K02
P_K02	Jest wrażliwy na problemy psychospołeczne szanując prawa mniejszości i unikając myślenia opartego na stereotypach i uprzedzeniach	K_K09
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład: (nie dotyczy)	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	<u>Konwersatorium</u>	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Podstawy teorii państwa i prawa Wprowadzenie do problematyki nauk prawnych. Wewnętrzny podział prawoznawstwa. Pojęcie, cechy i funkcje państwa. Aparat państwowy i jego struktura. Demokratyczne państwo prawa. Kierunki filozoficzno- i teoretycznoprawne. Aksjologia prawa. Kierunki filozoficzno- i teoretycznoprawne. Różne sposoby postrzegania prawa w kategoriach ontologicznych, epistemologicznych, teleologicznych. Prawo a inne systemy normatywne (moralność, religia, obyczaj, normy organizacji społecznych i gospodarczych). Aksjologia prawa. Norma prawna- pojęcie, właściwości i koncepcje budowy. Praca z materiałem normatywnym. Przepisy prawne- terminy, cechy i podziały. Akt normatywny, pojęcie, wewnętrzna struktura, rodzaje. Praca z materiałem normatywnym. Zdarzenia prawne. Stosunek prawny. Podmiot, przedmiot, treść i rodzaje stosunku prawnego. Źródła prawa i ich hierarchia w systemie prawa RP. Moc prawna.	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T2	Prawo karne Prawo karne materialne w systemie prawa polskiego; nauka prawa karnego wśród nauk penalnych; zasady i funkcje prawa karnego; zagadnienia polityki kryminalnej Obowiązki ustawy karnej pod względem czasu, miejsca i osób; definicja przestępstwa (poszczególne elementy); klasyfikacja przestępstw; przedmiot ochrony. Podmiot przestępstwa; odpowiedzialność podmiotów zbiorowych. Formy czynu; skutek czynu; związek przyczynowy. Formy winy umyślnej i nieumyślnej; formy sprawstwa. Podżeganie i pomocnictwo; formy stadialne przestępstwa.	

	Okoliczności wyłączające bezprawność czynu. Okoliczności wyłączające winę; znikoma szkodliwość czynu.	
T3	Postępowanie karne Pojęcie i rodzaje prawa karnego procesowego Źródła prawa karnego procesowego Terytorialne i temporalne obowiązywanie ustawy karnej procesowej Prawo karne wykonawcze Prawo karne wykonawcze jako dyscyplina nauki Źródła i zasady prawa karne o wykonawczego Organy postępowania karnego wykonawczego	
T4	Prawo cywilne Pojęcie prawa cywilnego Źródła prawa cywilnego Stosunek cywilnoprawny Podmioty stosunku cywilnoprawnego Czynności prawne i inne zdarzenia cywilnoprawne Prawo rzeczowe - wybrane zagadnienia	
T5	Prawo rodzinne Pojęcie prawa rodzinnego i szczególne cechy stosunków rodzinno-prawnych. Zawarcie małżeństwa i jego unieważnienie. Stosunki osobiste między małżonkami. Ustroje majątkowe małżeńskie. Zarząd majątkiem wspólnym małżonków i ich odpowiedzialność za długi. Rozwód. Separacja sądowa. Pochodzenie dziecka i jego nazwisko. Ustalanie macierzyństwa i ojcostwa. Stosunki między rodzicami i dziećmi. Władza rodzicielska. Przystosowanie i jego rodzaje. Obowiązek alimentacyjny i jego realizacja. Opieka. Kuratela.	
T6	Organy ochrony prawnej Pojęcie i rodzaj ochrony prawnej. Klasyfikacja organów ochrony prawnej. Konstytucyjny system źródeł prawa na przykładzie Polski. Organy wymiaru sprawiedliwości. Organy kontroli państwowej i ochrony prawnej. Podmioty obsługi prawnej. Rzecznicy interesu społecznego.	
T7	Prawo administracyjne	
T8	Prawo a etyka zawodu psychologa	

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Konwersatorium	Zaliczenie pisemne w formie testu	Wiedza, Umiejętności, Kompetencje społeczne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

Zaliczenie przedmiotu na podstawie pozytywnej oceny z zaliczenia pisemnego oraz aktywności studenta na zajęciach.

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	34	23
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	30	20
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	1	1
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	3	2
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	66	77
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	100 h = 4 ECTS	100 h = 4 ECTS
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu:		
Kodeks rodzinny i opiekuńczy kodeks karny kodeks karny wykonawczy Konwencja O Prawach Dziecka Konstytucja RP Kodeks etyczno-zawodowy psychologa PTP		
Literatura uzupełniająca przedmiotu:		
Inne materiały dydaktyczne:		

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Formy pracy psychoprofilaktycznej z rodziną

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	V/10
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychopatologia, psychiatria

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		50						8	58	2,3
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę o przedmiocie zainteresowania psychologii oraz o relacji psychologii wobec innych nauk społecznych, humanistycznych, przyrodniczych i medycznych, a w szczególności wobec filozofii, antropologii, socjologii, pedagogiki, medycyny i nauk o zdrowiu, zorientowaną na praktyczne zastosowanie.	K_W01
P_W02	Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii społecznej. Zna związek psychologii społecznej z innymi naukami społecznymi. Ma wiedzę o zjawiskach związanych ze społecznym działaniem człowieka jako jednostki oraz funkcjonowaniem różnych struktur społecznych. Zna teorie i ma wiedzę o praktycznych zastosowaniach wyników badań psychologii społecznej.	K_W10
P_W03	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego. Zna modele zdrowia oraz koncepcje wyjaśniające powstawanie zaburzeń psychicznych. Zna kryteria rozpoznawania zaburzeń psychicznych. Ma rozszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych zaburzeń psychicznych. Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Zna relację między psychologią zdrowia, psychologią kliniczną i psychiatrią. Zna społeczne i prawne uwarunkowania związane z opieką psychologiczną i psychiatryczną.	K_W11
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi interpretować zachowania w kategoriach społecznych oraz wykorzystać wiedzę z różnych działów psychologii do interpretacji zjawisk społecznych i kulturowych. Potrafi proponować rozwiązania problemów z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej, prognozować przebieg ich rozwiązywania i przewidywać skutki planowanych działań.	K_U16
P_U03	Potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia.	K_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Jest gotowy do współpracy z otoczeniem, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze	K_K08
P_K02	Jest wrażliwy na problemy psychospołeczne szanując . prawa mniejszości i unikając myślenia opartego na stereotypach i uprzedzeniach	K_K09
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Pojęcie, zakres i cele profilaktyki.	P_W01

		P_U01 P_U02
T2	Profilaktyka zachowań dzieci i młodzieży: programy i działania profilaktyczne.	P_W01 P_U01 P_U02
T3	Schemat procedury profilaktycznej: diagnoza zagrożenia, diagnoza społecznego środowiska zagrożonego	P_W02
T4	Konstruowanie programów profilaktycznych.	P_W02 P_U03
T5	Instytucje wspomagające profilaktykę	P_W03 P_K01 P_K03
T6	Uzależnienia i współuzależnienia - profilaktyka i terapia	P_W03 P_U03 P_K01 P_K03
T7	Studium przypadku	P_W03 P_U03 P_K01 P_K03

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		
Zajęcia projektowe		
Seminaium		
Praktyki		
inne		
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
Wykład		

Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju	

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	6	6
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	2	2
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	92	112
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150/6	150/6

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Gaś, Z. B. (2000). Psychoprofilaktyka. Procedury konstruowania programów wczesnej interwencji. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
 Grzelak, S. (2009). Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży. Aktualny stan badań na świecie i w Polsce. Kraków: Wydawnictwo Rubikon
 Lizut, J. (red.). (2014). Zagrożenia cyberprzestrzeni. Warszawa: WSP im. J. Korczaka.
 Namysłowska, I. (2011). Psychiatria dzieci i młodzieży. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL
 Ostaszewski, K. (2003). Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
 Szymańska, J. (2012). Programy profilaktyczne, podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Badora S. (2001) Rodzina i formy jej wspomagania. Kraków : Impuls
 Pomagać rodzinie : problemy współczesnej rodziny w ujęciu psychologicznym(2003). Red. G. Soszyńska. Lublin : Polihymnia
 Mazur, J., Tabak, I., Małkowska-Szcutnik, A., Ostaszewski, K., Kołło, H., Dzielska, A. i Kowalewska, A. (2008). Czynniki chroniące młodzież 15-letnią przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. Warszawa: Instytut Matki i Dziecka
 Pipher, M. (1999). Bezpieczny dom: dlaczego warto walczyć o rodzinę. Poznań: Media Rodzina.

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Interwencja kryzysowa w rodzinie

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	4
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	V/10
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, psychopatologia, psychiatria, psychologia emocji i motywacji,

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		50						8	58	2,3
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/ Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami	K_W09
P_W02	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego. Zna modele zdrowia oraz koncepcje wyjaśniające powstawanie zaburzeń psychicznych. Zna kryteria rozpoznawania zaburzeń psychicznych. Ma rozszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych zaburzeń psychicznych. Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Zna relację między psychologią zdrowia, psychologią kliniczną i psychiatrią. Zna społeczne i prawne uwarunkowania związane z opieką psychologiczną i psychiatryczną	K_W11
P_W03	Zna w sposób pogłębiony zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej. Ma wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie. Zna wartość diagnostyczną różnych metod kwestionariuszowych i projekcyjnych. Zna systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych. Zna specyfikę diagnozy w różnych kontekstach społecznych i instytucjonalnych i kulturowych.	K_W15
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę oraz przekazać ją w formie zrozumiałej dla odbiorcy.	K_U12
P_U03	Potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia.	K_U18
.....		
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość złożoności czynników determinujących ludzkie zachowanie, uznając rolę aspektów biologicznych, psychologicznych, kulturowych, społecznych i sytuacyjnych.	K_K11
P_K02	Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w zakresie psychologii oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze.	K_K13
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Rodzaje sytuacji kryzysowych i sposoby radzenia sobie z kryzysem w świetle różnych koncepcji (Erikson, Janis i Mann, Lazarus, Caplan).	P_W01 P_W02 P_W03
T2	Psychologiczne przygotowanie do działań w sytuacji silnego stresu	P_W01 P_W02 P_W03
T3	Metody, techniki, formy pracy z osobami znajdującymi się w kryzysie	P_W01 P_W02 P_W03
T4	Rodzina w kryzysie, kryzys małżeński, przemoc, uzależnienie w rodzinie, traumatyczne wydarzenia życiowe, zachowania samobójcze, gwałt, utraty okołoporodowe.	P_W01 P_U01 P_U02 P_U03
T5	Interwencja w sytuacji kataklizmów i katastrof.	P_W01 P_U01 P_U02 P_U03
T6	Pomaganie osobom przeżywającym kryzys utraty i żałoby.	P_W01 P_U01 P_U02 P_U03
T7	Stres traumatyczny (PTSD) u żołnierzy będących na misji, dziennikarzy znajdujących się w rejonach walk i ich członków rodzin	P_W01
T8	Objawy kryzysu psychologicznego – analiza przypadków i doświadczeń własnych.	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		

Zajęcia projektowe					
Seminaium					
Praktyki					
inne					
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe					
	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE				
Wykład					
Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju				
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA					
Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%
VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS					
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta				
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38			
W tym					
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30			
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2			
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6			
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	42	62			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	100/4	100/4			
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE					
Badura-Madej W. (2004), Kryzysy i interwencja kryzysowa w terapii dzieci i młodzieży. W: Namysłowska I.,(red),Psychiatria Dzieci i Młodzieży, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL,s.474-488					
Greenstone J. L., Leviton S. C., (2004) Interwencja kryzysowa, Gdańsk: GWP					

James R. K., Gilliland B. E., (2009) Strategie interwencji kryzysowej. Pomoc psychologiczna poprzedzająca terapię, Warszawa: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Kubacka-Jasiecka, K. Mudyń,(red.), 2008r., "Kryzys, interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości", wyd. Wydawnictwo AdamMarszałek, Toruń.

Kubacka-Jasiecka D., (2010) Interwencja kryzysowa. Pomoc w kryzysach psychologicznych, Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Kubacka-Jasiecka D., Mudyń K. (2003) (RED.), Kryzys. Interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Szymańska J. (2012), Zapobieganie samobójstwom dzieci i młodzieży. Poradnik dla pracowników szkół i placówek oświatowych oraz rodziców, Warszawa: Wydanie III.

Zdankiewicz-Ścigała E., (2011/2012), Materiały edukacyjne. Studia podyplomowe: Psychologia Kryzysu i Interwencji Kryzysowej. Warszawa: Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Patologie społeczne

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w.....
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	5
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia kliniczna, Psychologia rodziny, Psychologia sądowo-penitencyjna, Psychologia kryminalistyczno-śledcza, Psychoterapia, Psychotraumatologia i Profilaktyka społeczna, Psychologia społeczna
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ <u>specjalnościowy</u> /obowiązkowy/ fakultatywny / praktyczny
Rok / Semestr:	4/VII
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, psychiatria

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie/ Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	45						8	58	2,3
Studia niestacjonarne	10	20						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład z dyskusją ukierunkowaną</u> <u>wykład z prezentacją multimedialną</u> case study, metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama Inne

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Posiada wiedzę na temat różnych form patologii społecznych, zachowań ryzykownych oraz możliwości oddziaływań psychoprofilaktycznych w tym zakresie	K_W10
P_W02	Zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla różnych celów oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych	K_W15
P_W03	Zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie prowadzenia badań naukowych, postępowania diagnostycznego oraz udzielania pomocy psychologicznej oraz działań praktycznych psychologa w różnych obszarach życia społecznego;	K_W17
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny dotyczący różnych sfer funkcjonowania człowieka oraz jakości środowiska społecznego i organizacji oraz wskazać ograniczenia przeprowadzonej diagnozy; potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające indywidualne (środowiskowe) potrzeby oraz zasoby jednostki (grupy społecznej)	K_U12
P_U02	Wskazuje i proponuje kierunki i sposoby podnoszenia jakości życia jednostki, optymalizacji funkcjonowania grup społecznych i organizacji oraz opracowywania interwencji (profilaktycznych, pomocowych, szkoleniowych) wobec osób z grup ryzyka zaburzeń funkcjonowania w różnych kontekstach środowiskowych i życiowych	K_U16
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania we wszystkich obszarach życia; posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych. Dostrzega potrzebę odpowiedzialnego popularyzowania wiedzy z zakresu psychologii	K_K05
P_K02	Przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w zakresie różnych form pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami	K_K09
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Zagadnienia normy i patologii społecznej	P_W01 P_W02 P_W03
W2	Badania psychologiczne w kontekście patologii społecznych	
W3	Zastosowanie wyników badań dotyczących podmiotowych i społecznych korelatów przystosowania społecznego nieletnich w oddziaływaniach readaptacyjnych	
W4	Zastosowanie wyników badań dotyczących podmiotowych i społecznych korelatów przystosowania społecznego więźniów i byłych więźniów w oddziaływaniach readaptacyjnych	
W5	Zastosowanie wyników badań dotyczących znaczenia zasobów psychospołecznych w readaptacji społecznej i zawodowej osób bezdomnych	

W6	Zastosowanie wyników badań dotyczących znaczenia dystrybucji zasobów psychospołecznych w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu małoletnich samotnych matek	
W7	Zastosowanie wyników badań dotyczących znaczenia dystrybucji zasobów psychospołecznych w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób prostytutkiujących się	
W8	Prezentacja innowacyjnych rozwiązań w obszarze przeciwdziałania marginalizacji społecznej na bazie produktów innowacyjnych wypracowanych w ramach projektów badawczo-rozwojowych	
W9	Prezentacja modelowych i narzędziowych produktów innowacyjnych w zakresie readaptacji społecznej i zawodowej	
Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Ustalenie specyfiki przejawów zachowań dewiacyjnych u osób skazanych	P_U01 P_U02 P_K01 P_K02
T2	Analiza trudności zachodzących w procesie socjalizacji i objawów nieprzystosowania społecznego osób skazanych	
T3	Gromadzenie informacji o środowisku rodzinnym osób skazanych.	
T4	Zbieranie danych dotyczących przystosowania szkolnego osób skazanych.	
T5	Gromadzenie informacji o funkcjonowaniu osób skazanych w formalnych i nieformalnych grupach rówieśniczych ze szczególnym uwzględnieniem udziału w subkulturach.	
T6	Gromadzenie informacji dotyczących korzystania przez osoby skazanych ze środków masowej informacji.	
T7	Analiza i ustalanie czynników społecznych zwiększających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań dewiacyjnych u osób skazanych.	
T8	Zebranie informacji o rozwoju psychofizycznym osób skazanych w różnych okresach życia do chwili popełnienia czynu karalnego lub nasilenia się przejawów demoralizacji.	
T9	Zebranie informacji o osobowości osób skazanych za pomocą metod standaryzowanych.	
T10	Analiza i ustalanie czynników rozwojowych i osobowościowych zwiększających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań dewiacyjnych u osób skazanych.	
T11	Formułowanie wniosków dotyczących możliwości wystąpienia trudności adaptacyjnych, jakie mogą wystąpić u poszczególnych osób skazanych w przyszłości.	
T12	Formułowanie wniosków dotyczących oddziaływań profilaktycznych lub resocjalizacyjnych skierowanych do poszczególnych osób skazanych	
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład	Egzamin pisemny	wiedza
Ćwiczenia	Aktywność, prezentacja	umiejętności, kompetencje społeczne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium, a także aktywności studenta na zajęciach.

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Bardzo dobry (5,0) 90,0%-100%

Dobry plus (4,5) 85%-89,99%

Dobry (4,0) 75%-84,99%

Dostateczny plus (3,5) 70%-74,99%

Dostateczny (3,0) 60,0%-69,99%

Niedostateczny (2,0) Poniżej 60%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	73	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	65	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	52	87
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	125/5	125/5

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE**Literatura podstawowa przedmiotu:**

Chwaszcz J., Niewiadomska I. (2015). Meaning of resources in social inclusion. Lublin: Natanaleum Association Institute for Psychoprevention and Psychotherapy, ss. 134.

Chwaszcz J., Niewiadomska I., Fel S., Wiechetek M., Palacz-Chrisidis A. (2015). Innowacyjne narzędzia do diagnozy potencjału readaptacyjnego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. Warszawa: PWN, ss. 213

Gordon M. (2005). Regulacyjna funkcja mechanizmów obronnych u sprawców czynów zabronionych. W: J. Świtka, M. Kuć, I. Niewiadomska (red.). Osobowość przestępcy a proces resocjalizacji. Lublin: TN KUL, s. 103-116.

Niewiadomska I., Chwaszcz J., Augustynowicz W., Bartczuk R. (2014). Readaptacja społeczno-zawodowa więźniów. Narzędzia do diagnozowania potencjału readaptacyjnego i kapitału wspierającego. Lublin: Drukarnia Tekst, ss. 230.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Niewiadomska I., Chwaszcz J. (2010). Jak skutecznie zapobiegać karierze przestępczej? Lublin. Drukarnia Tekst, ss. 198.

Niewiadomska, I. (2007). Osobowościowe uwarunkowania skuteczności kary pozbawienia wolności. Lublin Wyd. KUL (s. 615).

Inne materiały dydaktyczne:

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Poradnictwo i Psychoterapia małżeńska i rodzinna

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny, Psychoterapia, Psychotraumatologia i Profilaktyka społeczna
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	V/9
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, klasyczne i współczesne teorie osobowości, psychopatologia, psychiatria, psychologia emocji i motywacji, diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		65						8	73	2,9
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/ Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama

Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje**IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU**

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami	K_W09
P_W02	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zdrowia psychicznego. Zna modele zdrowia oraz koncepcje wyjaśniające powstawanie zaburzeń psychicznych. Zna kryteria rozpoznawania zaburzeń psychicznych. Ma rozszerzoną wiedzę o uwarunkowaniach biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych zaburzeń psychicznych. Rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii. Zna relację między psychologią zdrowia, psychologią kliniczną i psychiatrią. Zna społeczne i prawne uwarunkowania związane z opieką psychologiczną i psychiatryczną.	K_W11
P_W03	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o różnych metodach udzielania pomocy psychologicznej. Zna założenia i praktyczne zastosowanie wybranych nurtów psychoterapii, interwencji kryzysowej, psychoedukacji, poradnictwa i rewalidacji, terapii pedagogicznej. Ma wiedzę o psychiatrycznych metodach leczenia zaburzeń psychicznych. Zna zasady budowania kontaktu i relacji pomagania w różnych kontekstach społecznych i rodzajach działań pomocowych.	K_W12
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę oraz przekazać ją w formie zrozumiałej dla odbiorcy.	K_U12
P_U03	Potrafi zaplanować strategię interwencji adekwatnie do konkretnego przypadku. Umie zastosować wybrane metody pomocy psychologicznej oraz podejmować działania w zakresie psychoedukacji i promocji zdrowia.	K_U18
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość własnych ograniczeń oraz granic kompetencji zawodowych. Jest otwarty na konsultację z innymi psychologami, pedagogami oraz specjalistami innych dziedzin. Ma gotowość do korzystania z superwizji.	K_K03
P_K02	Ma świadomość własnych predyspozycji i sposobu funkcjonowania psychicznego oraz wpływu swoich działań na różne środowiska społeczne. Jest gotów w tej aktywności do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K_K05
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Pojęcie, zadania i założenia poradnictwa i terapii małżeńskiej i rodzinnej.	P_W01
T2	Poradnictwo psychologiczne a psychoterapia	P_W01 P_W02
T3	Główne nurty psychoterapii i czynniki leczące	P_W03 P_K01 P_K02
T4	Prowadzenia rozmów z osobami potrzebującymi wsparcia	P_U02 P_K02 P_K01
T5	Diagnoza i prognoza w procesie terapeutycznym	P_U01 P_U02 P_U03
T6	Zasady komunikacji w poradnictwie małżeńskim i rodzinnym.	P_U02 P_K01 P_K02
T7	Prywatna i publiczna pomoc instytucjonalna małżeństwu i rodzinie.	P_U02
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		
Zajęcia projektowe		
Seminaium		
Praktyki		
inne		
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
Wykład		

Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju	

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	73	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	65	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	77	112
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150/6	150/6

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Czabała, J. C. (2013). Czynniki leczące w psychoterapii. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN

Kratochvil S., (2006) Terapia małżeńska, Gdańsk: GWP

Murgatroyd S., (2000) Poradnictwo i pomoc, Poznań: Zysk i S-ka.

Sujak E., (1988) Poradnictwo małżeńskie i rodzinne, Katowice: Księgarnia św. Jacka

Crane D.R., (2002) Podstawy terapii małżeństw, Gdańsk: GWP

Satir V., (2000) Terapia rodziny, Gdańsk: GWP

Cecchini G., (1995) Mediolańska szkoła terapii rodzin, Kraków: Wydawnictwo UJ

Goldenberg H., Golddenberg I., (2006)Terapia rodzin, Kraków: Wydawnictwo UJ

Sanders P., (2004) Sztuka prowadzenia poradnictwa przez telefon, Kraków: Wydawnictwo WAM

Wesołowska A., Poradnictwo interdyscyplinarne wobec wyzwań współczesnej rodziny, w: Wybrane problemy współczesnych małżeństwo i rodzin, red. H. Liberska, A. Malina, Warszawa 2011, s. 213-223.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Grzesiuk L., (2005) Psychoterapia teoria, Warszawa: Eneteia;

Grzesiuk, L. (2006) Psychoterapia – praktyka, Warszawa: Eneteia

Kargulowa A.,(2004) O teorii i praktyce poradnictwa, Warszawa: PWN

Stierlin H., Rucker-Embden I., Wetzel N., Wirsching M., (1999) Pierwszy wywiad z rodziną, Gdańsk: GWP

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Rodzina z osobą chorą i z niepełnosprawnością

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	5
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	V/9
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, klasyczne i współczesne teorie osobowości, psychopatologia, psychiatria, psychologia emocji i motywacji, diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		50						8	58	2,3
Studia niestacjonarne		30						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

**IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU**

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie psychologii rozwoju. Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych praktycznych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami	K_W09
P_W02	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę o różnych metodach udzielania pomocy psychologicznej. Zna założenia i praktyczne zastosowanie wybranych nurtów psychoterapii, interwencji kryzysowej, psychoedukacji, poradnictwa i rewalidacji, terapii pedagogicznej. Ma wiedzę o psychiatrycznych metodach leczenia zaburzeń psychicznych. Zna zasady budowania kontaktu i relacji pomagania w różnych kontekstach społecznych i rodzajach działań pomocowych.	K_W12
P_W03	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu psychologii emocji i motywacji. Zna teorie emocji i motywacji oraz biologiczne, psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania emocji i ekspresji emocjonalnej. Rozumie związek emocji i motywacji z procesami poznawczymi i zachowaniem.	K_W16
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	W oparciu o wiedzę z zakresu neuropsychologii, socjobiologii, psychologii ewolucyjnej potrafi zidentyfikować i wyjaśnić rolę czynników mających wpływ na funkcjonowanie człowieka	K_U08
P_U03	Potrafi rozpoznawać i identyfikować problemy natury emocjonalnej oraz proponować ich rozwiązania, z wykorzystaniem metod terapeutycznych, profilaktycznych, społecznych. Potrafi rozpoznać zaburzenia sfery emocjonalnomotywacyjnej. Sprawnie posługuje się terminologią z zakresu psychologii emocji. Potrafi wyjaśniać zachowania z zastosowaniem teorii motywacji.	K_U09
.....		
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość złożoności czynników determinujących ludzkie zachowanie, uznając rolę aspektów biologicznych, psychologicznych, kulturowych, społecznych i sytuacyjnych.	K_K11
P_K02	Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w zakresie psychologii oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze.	K_K13
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych

		efektów uczenia się
T1	Higiena, profilaktyka i promocja zdrowia	P_W01
T2	Osoba chora i z niepełnosprawnością w rodzinie. Choroba i cierpienie - kontekst społeczny. Relacje między zdrowymi członkami rodziny a osobami chorymi lub/i z dysfunkcjonalnością	P_W01 P_U01
T3	Opieka paliatywno-hospicyjna	P_W01 P_W02 P_W03 P_U01 P_U02 P_U03
T4	Rodzina z dzieckiem z niepełnosprawnością - diagnoza, reakcje rodziców	P_W03 P_U03
T5	Strategie radzenia sobie ze stresem u rodziców dzieci i młodzieżą z zaburzonym rozwojem	P_W03 P_U01 P_U02 P_U03
T6	Uczestnictwo rodziny w terapii i opiece nad człowiekiem chorym, z niepełnosprawnością, a także w starszym wieku.	P_W03 P_U01 P_U03
T7	Instytucjonalne formy pomocy	P_W02 P_K02 P_K01
T8	Interwencja kryzysowa	P_W02 P_U01 P_U02 P_U01
T9	Grupy wsparcia	P_W02 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		wiedza, umiejętności
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		

Zajęcia projektowe					
Seminaium					
Praktyki					
inne					
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe					
	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE				
Wykład					
Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju				
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA					
Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)
Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%
VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS					
Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta				
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38			
W tym					
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30			
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2			
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6			
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	67	87			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	125/5	125/5			
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE					
Literatura podstawowa przedmiotu:					

Dziecko niepełnosprawne : rozwój i wychowanie (2003) red. Elżbieta M. Minczakiewicz. Kraków : Impuls,
Interdyscyplinarność procesu wczesnej interwencji wobec dziecka i jego rodziny (2007) pod red. Grażyna Kwaśniewska. -
Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
Kawczyńska-Butrym Z. (2008) Wyzwania rodziny: zdrowie. choroba, niepełnosprawność, starość. Lublin: Wydawnictwo
Makmed
Janocha W., (2009) Rodzina z osobą niepełnosprawną w społecznym systemie wsparcia, Kielce: Wydawnictwo Jedność
Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży (2019) Red. Grzegorzewska I., Cierpiałkowska L., Borkowska A. Warszawa: PWN
Rzeczywistość seniora.(2014) Red. Dudek Z., Krukowski J., Panas K.T. Warszawa: Wydawnictwo WSM
Wychowawcze i emocjonalne funkcjonowanie rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym (2007) Sławomir Cudak. - Łódź :
Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej
Znaczenie przestrzeni rodzinnej w sytuacji dziecka o nieprawidłowym rozwoju (2009) A. Masłowiecka W:
Wielowymiarowość przestrzeni życia współczesnego dziecka / pod red. J. Izdebskiej i J. Szymanowskiej. Białystok : Trans
Humana Wydawnictwo Uniwersyteckie., - S. 77-88

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Bartkowski J., Między stygmatyzacją a odrzuceniem. System szkolny a przygotowanie zawodowe młodych osób
niepełnosprawnych (2007), [w:] Młodzi niepełnosprawni – aktywizacja zawodowa i nietypowe formy zatrudnienia, red. E.
Giermanowska, Warszawa: Instytut Spraw Publicznych,
Szluz B., (2007) Wsparcie społeczne rodziny osoby niepełnosprawnej, „Roczniki Teologiczne” t. LIV, zeszyt 10
Inni, podobni, tacy sami : świadectwa rodziców i wychowawców dzieci niepełnosprawnych (2010) red. Ewa Gąsior. Lublin :
Norbertinum Wydawnictwo - Drukarnia - Księgarnia,

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Rozmowa kliniczna

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w.....
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	3
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia kliniczna, Psychologia rodziny, Psychologia sądowo-penitencyjna, Neuropsychologia, Psychoseksuologia, Psychoterapia, Psychotraumatologia i Profilaktyka społeczna
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ <u>specjalnościowy</u> /obowiązkowy/ fakultatywny / praktyczny
Rok / Semestr:	4/VIII
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/ kwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie/ Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	30						8	58	2,3
Studia niestacjonarne	10	20						8	38	1,5

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	Wykład z dyskusją ukierunkowaną wykład z prezentacją multimedialną case study, metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama Inne

**IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU**

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Definiuje pojęcia, identyfikuje i tłumaczy problemy pozwalające na zrozumienie istoty technik diagnostycznych takich jak wywiad i rozmowa psychologiczna.	K_W04
P_W02	Zna czynniki, które wspomagają i utrudniają nawiązanie kontaktu diagnostycznego oraz sposoby sygnalizowania akceptacji, zainteresowania i zrozumienia niezależnie od rodzaju zaburzeń psychicznych i zachowania.	K_W15
P_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat specyfiki rozmów w różnych obszarach praktyki psychologicznej, posiada wiedzę na temat wywiadu i ich rodzajów, zna kryteria podziału.	K_W15
P_W04	Zna zasady i normy etyczne związane z pozyskiwaniem i stosowaniem informacji diagnostycznych pozyskiwanych w wyniku wywiadu i rozmowy psychologicznej.	K_W17
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi wykorzystać wywiad i rozmowę psychologiczną w różnych kontekstach praktycznych m.in. Z uwzględnieniem wiedzy dotyczącej psychologii klinicznej, w tym psychopatologii.	K_U02
P_U02	Potrafi dokonać opisu i analizy informacji uzyskanych w wyniku wywiadu i rozmowy psychologicznej oraz ich przebiegu z uwzględnieniem (w przypadku rozmowy psychologicznej) własnego rezonansu somatyczno – emocjonalnego w celu postawienia hipotez diagnostycznych.	K_U04
P_U03	Umie sprawnie posługiwać się metodą wywiadu i technikami aktywnego słuchania, w tym technikami reagowania werbalnego.	K_U12
P_U04	Potrafi wykorzystać elementy wywiadu, rozmowy psychologicznej i obserwacji w działaniach związanych z pomocą psychologiczną.	K_U12
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma rozwiniętą wrażliwość badawczą, odznacza się rzetelnością, dojrzałością i zaangażowaniem podczas stosowania wywiadu i rozmowy psychologicznej.	K_K01
P_K02	Potrafi określić priorytety służące przeprowadzeniu efektywnego wywiadu i rozmowy psychologicznej.	K_K01
P_K03	Przewiduje konsekwencje podejmowanych działań jest odpowiedzialny w procesie pozyskiwania informacji drogą wywiadu i rozmowy.	K_K02
P_K04	Prezentuje postawę akceptacji i przestrzegania praw człowieka oraz wrażliwości na problemy i zjawiska związane ze zdrowiem psychicznym.	K_K09
P_K05	Wykazuje się postawą ciekawości poznawczej oraz dążeniem do prawdy w podejmowanych działaniach związanych z wywiadem i rozmową psychologiczną.	K_K09
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do problematyki rozmowy i wywiadu. Definicje rozmowy, kryteria podziału, rodzaje rozmowy, typ danych. Rozmowa codzienna a rozmowa psychologiczna. Zasady etyczne związane z prowadzeniem rozmowy psychologicznej.	P_W01, P_W04, P_K01
W2	Nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu w relacji psycholog-pacjent/klient. Czynniki, które wspomagają i utrudniają nawiązanie kontaktu diagnostycznego. Sposoby sygnalizowania akceptacji, zainteresowania i zrozumienia. Parafraza i odzwierciedlanie uczuć. Prośby o rozwinięcie tematu. Rola milczenia w rozmowie. Ocena gotowości do udziału w relacji.	P_W01, P_W02, P_U03, P_K01, P_K02, P_K03

W3	Umiejętności psychologiczne a rozmowa: podążanie za klientem, empatia; otwartość. Asymetria ról w rozmowie psychologicznej. Kontakt rzeczywisty czy kontakt pozorny. Przyczyny kontaktu pozornego. Sposoby rejestrowania rozmowy, zasady transkrypcji.	P_W02, P_U02, P_K02, P_K03
W4	Ćwiczenia praktyczne w zakresie nawiązywania i podtrzymywania kontaktu. Rozmowa w trójkach z podziałem na role: mówiący, słuchający i obserwator; analiza przebiegu rozmowy ćwiczeniowej w zakresie cech formalnych omówionych na zajęciach (kontakt, parafraza, odzwierciedlanie uczuć i in.).	P_U03, P_K02,
W5	Technika prowadzenia wywiadu i rozmowy. Fazy rozmowy diagnostycznej. Rodzaje pytań i ich konstrukcja. Pytania otwarte i zamknięte. Pytania sugerujące, pytania wprost i nie wprost, pytania odroczone i ułatwiające zmianę tematu. Zasady budowania ciągów pytań w zakresie poszczególnych tematów.	P_W01, P_U03, P_K02
Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Ogólna strategia budowania całości rozmowy. Rozmowa psychologiczna a wiek rozmówcy - dziecko, nastolatek, dorosły, osoba starsza.	P_W01, P_U03, P_K05
T2	Ćwiczenia praktyczne w zakresie budowania strategii rozmowy. Rozmowy w trójkach z podziałem na role: mówiący, słuchający i obserwator; analiza przebiegu rozmowy ćwiczeniowej w zakresie cech rozmowy omówionych na zajęciach - m.in. identyfikacja typów pytań, ich funkcji i sekwencji.	P_U02, P_K01, P_K02
T3	Reguły planowania tematyki rozmowy. Cel diagnozy. Postawienie hipotez diagnostycznych. Szczegółowa tematyka rozmowy. Analiza i wyciąganie wniosków z rozmowy: wieloznaczność danych, błędy percepcji i wnioskowania, pozatreściowy kontekst wypowiedzi, formalne cechy wypowiedzi.	P_W01, P_U02, P_K01, P_K05
T4	Powiązanie metody rozmowy z metodą obserwacji.	P_W01, P_U04, P_K05
T5	Ćwiczenia praktyczne w zakresie formułowania i weryfikacji hipotez diagnostycznych w oparciu o rozmowę. Rozmowy w trójkach z podziałem na role: mówiący, słuchający i obserwator; analiza przebiegu rozmowy ćwiczeniowej w zakresie zaplanowania hipotez diagnostycznych w obszarze określonych problemów, weryfikowanych następnie w rozmowie.	P_U02, P_K01, P_K05
T6	rozmowa w różnych kontekstach praktycznych. Przykłady wstępnych rozmów z następującymi osobami, np. z osobą chorującą na psychozę schizofreniczną, z osobą chorującą na depresję, z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się, z osobą zdrową na potrzeby wspierania rozwoju osobowości. Specyfika rozmów w różnych obszarach praktyki psychologicznej.	P_W01, P_W02, P_W03, P_U01, P_U04, P_K02, P_K03, P_K04, P_K05
T7	Rozmowa psychologiczna a pomoc psychologiczna i psychoterapia.	P_W01, P_U04, P_K03, P_K04
T8	Ćwiczenia praktyczne studentów w zakresie prowadzenia rozmowy z pacjentem/klientem o różnym typie zaburzeń/problemów psychologicznych. Symulacje rozmów w parach (z podziałem na role „psycholog” - „klient/pacjent”).	P_W03, P_U01, P_U02, P_K01, P_K02, P_K03, P_K04, P_K05

T9-10	Analiza przebiegu rozmowy; informacje zwrotne doświadczeń w obu rolach; informacje zwrotne od grupy; analiza specyficznych trudności w prowadzeniu rozmowy w określonym obszarze praktyki psychologicznej. Podsumowanie	P_U01, P_U02, P_K03,

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ

konwersatorium	Kolokwium, aktywność	umiejętności, kompetencje społeczne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z kolokwium, a także aktywności studenta na zajęciach.

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Bardzo dobry (5,0) 90,0%-100%

Dobry plus (4,5) 85%-89,99%

Dobry (4,0) 75%-84,99%

Dostateczny plus (3,5) 70%-74,99%

Dostateczny (3,0) 60,0%-69,99%

Niedostateczny (2,0) Poniżej 60%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	17	37
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	75/3	75/3

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Stemplewska-Żakowicz K., Krejtz, K. (2005), (red.), Wywiad psychologiczny.,T.1. Wywiad jako postępowanie badawcze, Wyd. Pracownia Testów Psychologicznych PTP, Warszawa.

– Stemplewska-Żakowicz K., Krejtz, K. (2005), (red.), Wywiad psychologiczny. T.2. Wywiad jako spotkanie z

człowiekiem, Pracownia Testów Psychologicznych PTP, Warszawa.

– Stemplewska-Żakowicz K., Krejtz, K. (2005), (red.), Wywiad psychologiczny, T.3. Wywiad w różnych kontekstach praktycznych, Pracownia Testów Psychologicznych PTP, Warszawa.

– Suchańska A., (2011), Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

- Egan G., (2002), Kompetentne pomaganie, Wyd. Zysk i S – ka, Poznań.

– Gerstman S., (1976), Rozmowa i wywiad w psychologii, Wyd. PWN, Warszawa.

– Gordon T., (1999), Pacjent jako partner, Wyd. Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa.

– Kowalik S., (2000), Obserwacja, wywiad i rozmowa psychologiczne, [w:] Strelau, J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, T. 1, Wyd. GWP, Gdańsk, s. 437-448.

– Sztander W., (1999), Rozmowy, które pomagają, Wyd. Instytut Psychologii Zdrowia, Warszawa.

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Systemowe ujęcie rodziny

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	Język polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	Psychologia rodziny
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny
Rok / Semestr:	IV/7
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Psychologia kliniczna, klasyczne i współczesne teorie osobowości, psychopatologia, psychiatria, psychologia emocji i motywacji, diagnoza psychologiczna

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/ konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie /konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne		50						8	58	6
Studia niestacjonarne		30						8	38	6

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia/ Konwersatorium Warsztat/Projekt/laboratorium	<u>KONWERSATORIUM z prezentacją multimedialną</u> <u>case study,</u> metoda sytuacyjna, metoda projektów, <u>dyskusja dydaktyczna.</u> Ćwiczenia rachunkowe Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - edukacyjna gra Gra symulacyjna Drama <u>Inne - prezentacje multimedialne studentów, eseje</u>

**IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ
Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU**

Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Zna teorie i modele rozwoju człowieka oraz wychowania, a także badania związane z tymi obszarami. Zna specyfikę różnych faz rozwoju człowieka i znaczenia więzi społecznych. Ma wiedzę o kryzysach rozwojowych i współczesnych metodach wspierania rozwoju człowieka i rządzących nimi prawidłowościami	K_W09
P_W02	Zna w sposób pogłębiony zasady i wybrane metody prowadzenia diagnozy psychologicznej. Ma wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie. Zna wartość diagnostyczną różnych metod kwestionariuszowych i projekcyjnych. Zna systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych. Zna specyfikę diagnozy w różnych kontekstach społecznych i instytucjonalnych i kulturowych.	K_W15
Umiejętności:		
P_U01	Potrafi interpretować zachowania osób w kategoriach osobowości, temperamentu, uzdolnień, inteligencji, percepcji, odnosząc je do różnych teorii osobowości, różnic indywidualnych i psychologii poznawczej.	K_U07
P_U02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić proces diagnostyczny z zastosowaniem wywiadu, obserwacji oraz wybranych metod kwestionariuszowych, testowych i projekcyjnych. Potrafi dostosować metody diagnostyczne do kontekstu badania, krytycznie interpretować uzyskane rezultaty, sporządzić pisemną opinię lub ekspertyzę oraz przekazać ją w formie zrozumiałej dla odbiorcy.	K_U12
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Ma świadomość złożoności czynników determinujących ludzkie zachowanie, uznając rolę aspektów biologicznych, psychologicznych, kulturowych, społecznych i sytuacyjnych.	K_K11
P_K02	Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w zakresie psychologii oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania psychologiczne, edukacyjne i wychowawcze.	K_K13
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Lp.	Ćwiczenia/Konwersatorium	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Systemowe podejście do badań nad rodziną –operacjonalizacja modelu Olsona, Beaversa, MacMastera	P_W01 P_W02 P_U01 P_U02
T2	Ekologiczne i kulturowe aspekty w badaniach nad systemem rodzinnym.	P_W01 P_W02

T3	Cechy rodziny prawidłowej, dysfunkcjonalnej, patologicznej	P_W01 P_W02
T4	Wybrane problemy rodziny współczesnej	P_W01 P_W02 P_K01 P_K02
T5	Rodzinne dylematy międzykulturowe	P_W01 P_W02 P_K01 P_K02

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny ,kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się : wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład		
Ćwiczenia		
konwersatorium	Kolokwium, prezentacja, referat, esej	wiedza, umiejętności ,kompetencje społeczne
laboratorium		
Warsztaty		
Zajęcia projektowe		
Seminaium		
Praktyki		
inne		

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

	Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (Ćwiczeń, projektu, laboratorium , pozytywna ocena egzaminu ....., INNE	
Wykład		
Konwersatorium	Pozytywna ocena z/lub kolokwium, prezentacji, referatu, eseju	

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Niedostateczny (2,0)	Dostateczny (3,0)	Dostateczny plus (3,5)	Dobry (4,0)	Dobry plus (4,5)	Bardzo dobry (5,0)

Poniżej 60%	60,0%-69,99%	70%-74,99%	75%-84,99%	85%-89,99%	90,0%-100%

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	58	38
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	2	2
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne ,samodzielne przygotowanie się do zajęć ,egzaminów, zaliczeń	92	112
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150/6	150/6

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

De Barbaro B. Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Kraków: Wydawnictwo UJ
 Józefik B., (2003), Rozwój myślenia systemowego a terapia rodzin, (w:) L. Górniak, B. Józefik (red.), Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin. Od metafory cybernetycznej do dialogu i narracji, Kraków: Wydawnictwo UJ
 Plopa M., (2011) Psychologia rodziny. Warszawa: PWN
 Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania. (2015). Red. nauk. A. Margasiński. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Bajkowski T. System rodzinny w przestrzeni międzykulturowej. Pogranicze. Studia Społeczne. Tom XXX (2017)

Inne materiały dydaktyczne:

Autorskie prezentacje do wykładów, studia przypadków